

AMK-Syd
22-09-2015

Status på reformer og indsats RAR Sydjylland

September 2015

Forord

Beskæftigelsesområdet er omfattende og har stor betydning. Mange borgere er i kontakt med beskæftigelsessystemet, og der er en vifte af ydelser og indsatser, som administreres af jobcentre og a-kasser.

Det regionale samarbejde er afgørende for en virkningsfuld beskæftigelsesindsats til gavn for både borgere og virksomheder. Det er vigtigt, at både RAR-medlemmer og andre aktører ift. den regionale beskæftigelsespolitik og indsats har et vidensgrundlag for at kunne forstå, udvikle og koordinere de indsatser, der er behov for regionalt.

Notatet skal sammen med hjemmesiderne rar-bm.dk, jobindsats.dk og star.dk bidrage til at skabe et fælles vidensgrundlag for RAR-medlemmerne og øvrige interessenter i RAR Sydjylland området.

Notatet skal gøre det nemmere at vurdere og diskutere, hvordan det går med beskæftigelsesindsatsen i de regionale arbejdsmarkedsområder (RAR). Notatet bør læses sammen med oversigtsnotatet ”Nøgletal for arbejdsmarkedet RAR Sydjylland”, hvor der er fokus på bl.a. beskæftigelses- og ledighedsudvikling samt rekrutteringsudfordringer.

Indhold: Status på indsats ift. jobcentrenes målgrupper og reformer

- For hver af de fire store reformer (beskæftigelses-, kontanthjælps-, sygedagpenge- samt førtidspensions- og fleksjobreformen) er der udarbejdet en side med tre centrale figurer. Figurerne viser centrale nøgletal (indikatorer) for, hvor mange borgere der får en bestemt ydelse eller indsats, og for hvordan det udvikler sig over tid.
- Dernæst er der en side med overblik over målgrupperne for jobcentrene. Den viser, hvem (hvor mange) der får hvilke ydelser – og hvad udviklingen er.

Begreber og definitioner – se bagerst i notatet

Beskæftigelsesområdet kan være komplekst. Tit har begreber og definitioner stor betydning for de tal, der præsenteres, og hvad det er for konklusioner, der kan drages. Vi har valgt at medtage centrale definitioner bagerst i notatet. Til alle figurer er benyttet data fra Jobindsats.dk

Oversigtsnotatet udarbejdes af Star til alle faste møder i RAR.

Status på beskæftigelsesreformen

Den 1. januar 2015 trådte de første dele af beskæftigelsesreformen i kraft. Reformen sætter fokus på, at ledige hurtigere kommer i varig beskæftigelse gennem en individuel og målrettet indsats og gennem en målretning af uddannelsesindsatsen.

Fig. 1. Udvikling i langtidsledighed (dagpenge), juni 14 - juni 15.

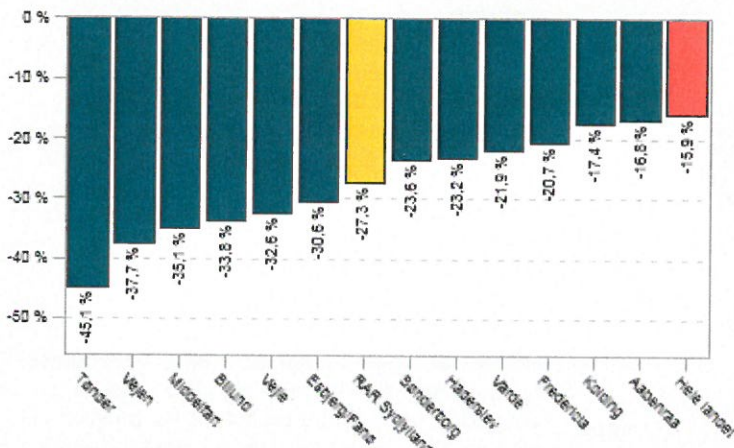

Fig. 2 Andel dagpengemodtagere der får første samtale inden for første måned, april 2015

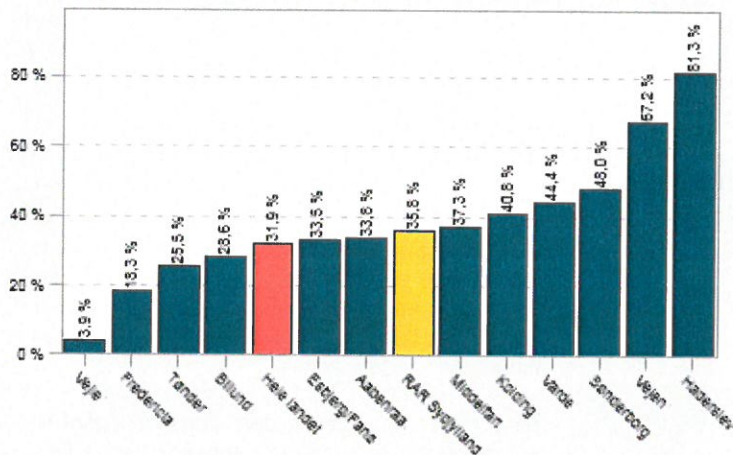
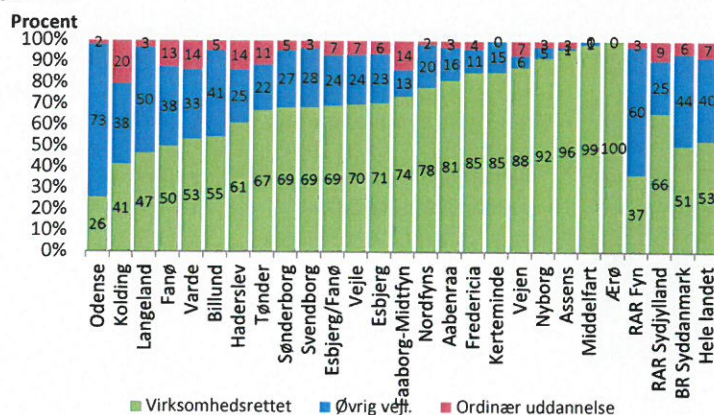

Fig. 3. Aktivering af dagpengemodtagere, fordelt efter type af tilbud, juli 15.

Ledighed og langtidsledighed falder

Det er afgørende, at jobcentrene har fokus på bekæmpelsen af langtidsledigheden. Dette, samtidig med en tidlig og forebyggende indsats over for de ledige, skal være med til at sikre, at flere igen får fodfæste på arbejdsmarkedet.

Både ledigheden og langtidsledigheden har været faldende det seneste år i Syddjylland. Som figur 1 viser, er der dog stor variation mellem de sydjyske kommuner i, hvor meget langtidsledigheden falder.

Fælles og intensiveret kontaktførelse

Med reformen skal de ledige have mindst 6 samtaler med jobcentret i løbet af de første 6 måneders ledighed – heraf mindst én fælles samtale med a-kassen. De sydjyske jobcentre har forskellige udgangspunkter ift. at arbejde med en tidlig og intensiv kontakt. Som figur 2 viser, så får ca. hver tredje dagpengemodtager i Syddjylland første samtale inden for den første måneds ledighed.

Afholdelse af samtalerne gør det ikke alene. Der skal tilrettelægges et indhold, som giver en sammenhængende indsats, der kan bane vejen frem mod et nyt job. Reglerne om det intensiverede kontaktførelse trådte i kraft 1. juli 2015.

Det skal bemærkes, at figur 2 kun viser de samtaler, der er registreret som nulstillende.

Individuel indsats med virksomhedsrettede tilbud og målrettet opkvalificering

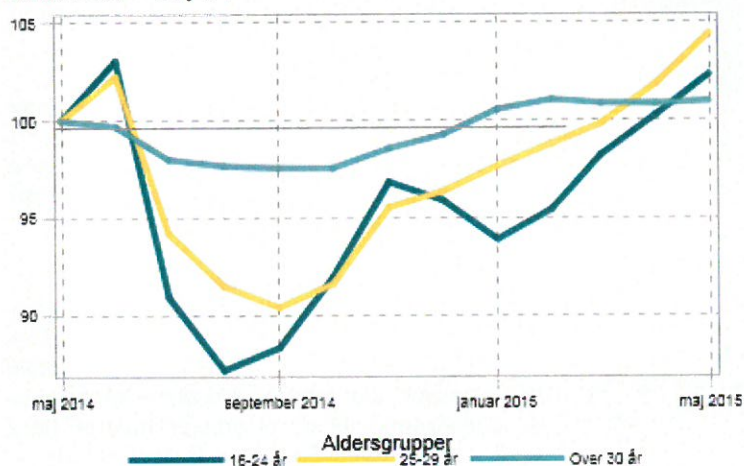
Reformen lægger op til en mere individuel indsats til dagpengemodtagerne med fokus på de virksomhedsrettede tilbud. Samtidig målrettes uddannelsesmidlerne ift. ledige, der mangler kompetencer, og ift. områder, hvor der er efterspørgsel efter arbejdskraft.

Som figur 3 viser, er der forskel på sammensætningen af aktiveringstilbuddene på tværs af kommunerne i Syddjylland. I gennemsnit er 66 pct. af tilbuddene virksomhedsrettede, mod 53 pct. på landsplan. Tal for hele Syddanmark peger desuden på, at nogen af de grupper, der i dag får mest uddannelse i beskæftigelsesindsatsen, er grupper, der i forvejen har meget uddannelse, f.eks. akademikere. Der er således et potentiale i forhold til yderligere at målrette uddannelsesindsatsen. Her spiller kontaktførelsen en vigtig rolle i motivationen af ledige med mindst uddannelse til at påbegynde opkvalificering målrettet jobåbningerne på arbejdsmarkedet.

Status på kontanthjælpsreformen

Den 1. januar 2014 trådte kontanthjælpsreformen i kraft. Reformen styrker den uddannelsesrettede indsats for de ufaglærte unge, der i stedet for at få kontanthjælp får uddannelseshjælp. Reformen bygger samtidig på et princip om, at de jobparate skal gøre nytte og arbejde for deres kontanthjælp, og at de aktivitetsparate skal bringes tættere på arbejdsmarkedet gennem en tværgående og helhedsorienteret indsats.

Fig. 4. Udvikling i kontant- og uddannelseshjælp i RAR området, indeks 100 = maj 14

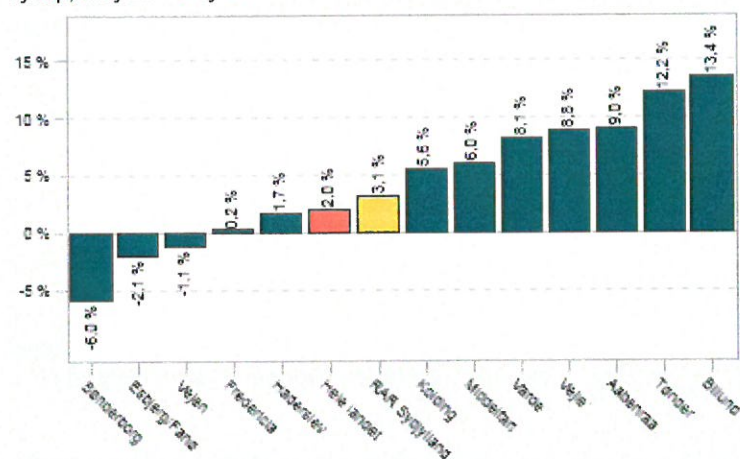

Stigning i antallet, der får kontant- og uddannelseshjælp

Det samlede antal unge borgere på kontant- eller uddannelseshjælp i Syddjylland er, jf. figur 4, steget med ca. 3 % det seneste år. Det dækker over, at antallet af uddannelseshjælpsmodtagere er faldet med ca. 1 %, og antallet af unge kontanthjælpsmodtagere er steget med ca. 31 pct. fra 916 til 1.204 fuldtidspersoner. Der har kun været en stigning for aktivitetsparate. Dvs. unge som har en uddannelse, men ikke er jobparate.

På landsplan har der været en stigning på 2 % i antallet af unge på kontant- eller uddannelseshjælp. Stigningen fordeler sig på et fald på 2 % i antallet af unge på uddannelseshjælp og en stigning på 31 % for unge på kontanthjælp (alene en stigning for aktivitetsparate).

Fig. 5. Udvikling i unge under 30 år på kontant- og uddannelseshjælp, maj 14 - maj 15.

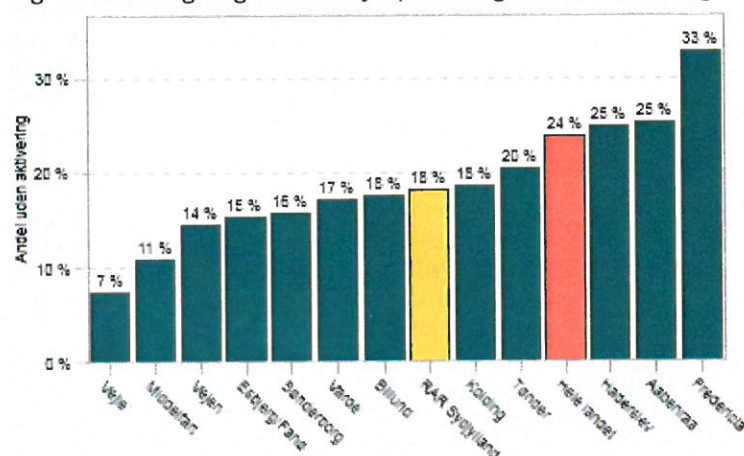

Som det kan ses på figur 5, dækker udviklingen for Syddjylland over forskelle blandt de sydjyske kommuner. I Sønderborg har der således været et fald på 6 pct., mens der i Billund har været en stigning på 13 pct. over det seneste år.

Alle skal have en aktiv indsats

Kontanthjælpsreformen lægger vægt på, at alle kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere skal have en aktiv indsats. Andelen af passive kontanthjælpsmodtagere har været faldende – men som figur 6 viser, er der dog fortsat 18 pct. af de langvarige kontanthjælpsager i Syddjylland i maj 2015, der ikke har fået et beskæftigelsesrettet tilbud det seneste år.

Fig. 6. Andel langvarige kontanthjælpsmodtagere uden aktivering

Med reformen styrkes den uddannelsesrettede indsats for de unge på uddannelseshjælp. Det vil bl.a. være gennem brobygningsprojekter og brug af uddannelsesmentorer.

De jobparate og de åbenlyst uddannelsesparate skal arbejde for deres ydelse i nytteindsats eller andet virksomhedsrettet tilbud. I juni 2015 var der 34 % af de jobparate, som arbejdede for ydelsen og 51 % af de åbenlyst uddannelsesparate i Syddjylland. Det ligger over landsniveauet som er på hhv. 29 % og 39 %.

Status på førtidspensions- og fleksjobreformen

Den 1. januar 2013 trådte førtidspensions- og fleksjobreformen i kraft. Med reformen skal unge under 40 år som udgangspunkt ikke have førtidspension, men en tværfaglig og helhedsorienteret indsats i ressourceforløb. Samtidig målrettes fleksjobordningen i forhold til personer med mindst arbejdsevne, så tilskuddet i højere grad tilskynder til at øge time-tallet.

Fig. 7. Andel af befolkningen (16-66 år) i fleksjob, ressourceforløb og førtidspension, maj 15.

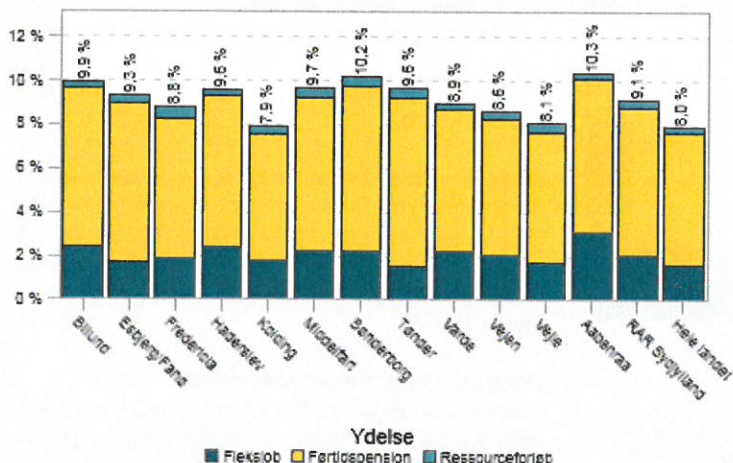

Fig. 8 Andel aktiverede ressourceforløbsmodtagere, fordelt efter type af tilbud, juni 15

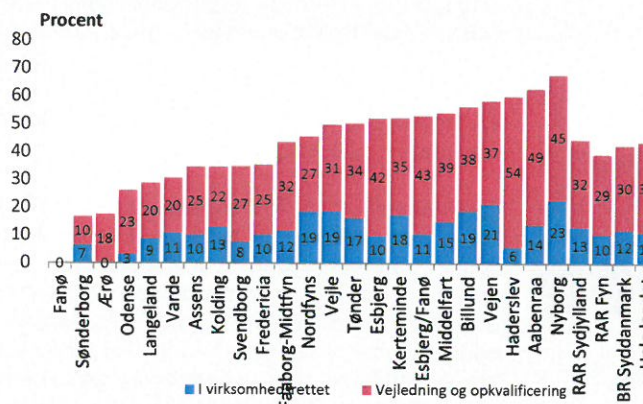
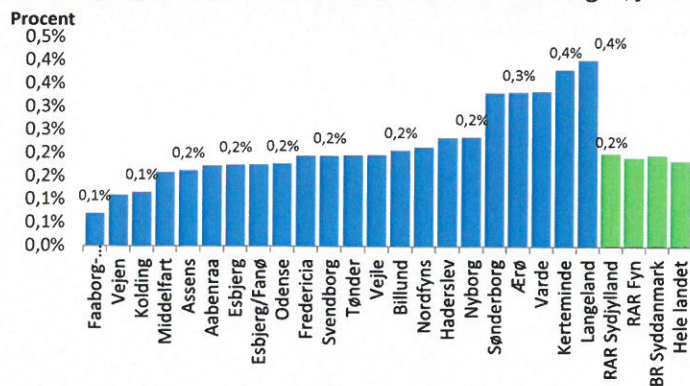

Fig. 9 Tilgang til førtidspension som andel af befolkningen, juli 2015

Flere i ressourceforløb og fleksjob

Antallet af borgere, der kommer i ressourceforløb og fleksjob, har det seneste år været stærkt stigende. I Syddjylland er antallet af borgere i ressourceforløb således steget fra 566 til 1.714 fra maj 14 til maj 15, mens antallet i fleksjob er steget fra 9.249 til 10.016 fra maj 14 til maj 15. Som figur 7 viser, er der dog stor forskel på de sydjyske kommuners anvendelse af fleksjob.

Aktiv indsats i ressourceforløb

I ressourceforløbene skal borgerne have en individuel og helhedsorienteret indsats med inddragelse af både beskæftigelsesrettede, sociale og sundhedsmæssige tilbud. Der er, som figur 8 viser, stor forskel på, hvor meget ressourceforløbsmodtagerne får af beskæftigelsesrettede tilbud i de sydjyske kommuner – fra 17 pct. til ca. 63 pct.. Også for denne gruppe kan særligt virksomhedsrettede tilbud være virksomme. Langt størstedelen af aktiveringen er dog vejledning og opkvalificering.

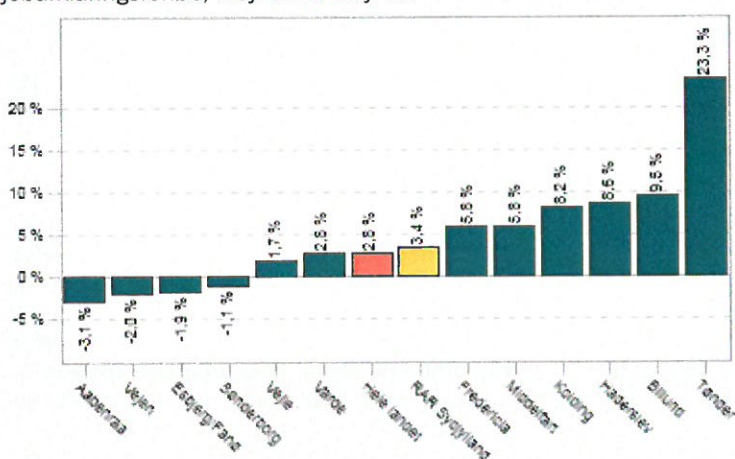
Tilgangen til førtidspension stiger igen

Tilgangen til førtidspension er faldet kraftigt siden 2010 pga. et stærkt fokus fra kommunerne og pga. implementeringen af reformen. Det seneste år har 1.002 borgere i Syddjylland fået tilkendt førtidspension. Det er ca. 1.837 færre end i 2010. Tilgangen er dog steget med ca. 321 personer det seneste år. Udtrykt som andel af befolkningen er der betydelig forskel i tilgangen på tværs af de sydjyske kommuner, jf. fig. 9.

Status på sygedagpengereformen

Den 1. januar 2015 trådte de sidste dele af sygedagpengereformen i kraft. Reformen indebærer, at tidspunktet for re- vurdering af retten til sygedagpenge fremrykkes fra 12 til 5 måneder, og at borgere, der ikke kan blive forlænget på sy- gedagpenge, fortsætter i et jobafklaringsforløb. Med reformen kommer der desuden fokus på tidlig indsats og opføl- ning, styrket brug af delvise raskmeldinger og virksomhedsrettede tilbud, samt at indsats og ressourcer prioriteres ift. sygemeldte i risiko for langvarige forløb.

Fig. 10 Udvikling i antal fuldtidspersoner på sygedagpenge eller jobafklaringsforløb, maj. 14 til maj. 15

Udviklingen i sygedagpenge

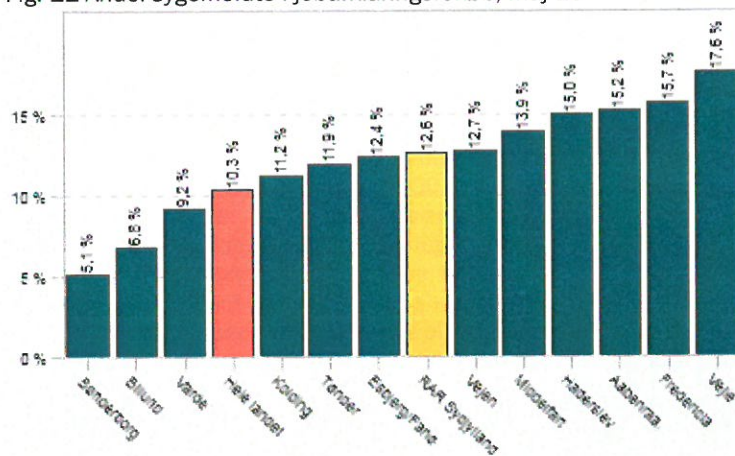
Som figur 10 viser, har der det seneste år både på landsplan og i Syddjylland været en stigning i antallet af borgere på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb..

Siden 1. juli 2014 er borgere, der efter 5-måne- derstidspunktet ikke er blevet forlænget, overgå- et til jobafklaringsforløb. I maj 2015 var ca. 1.433 sygemeldte i Syddjylland i et jobafklarings- forløb – det svarer til 13 % af de sygemeldte, jf. figur 11.

Tidlig og virksomhedsrettet indsats

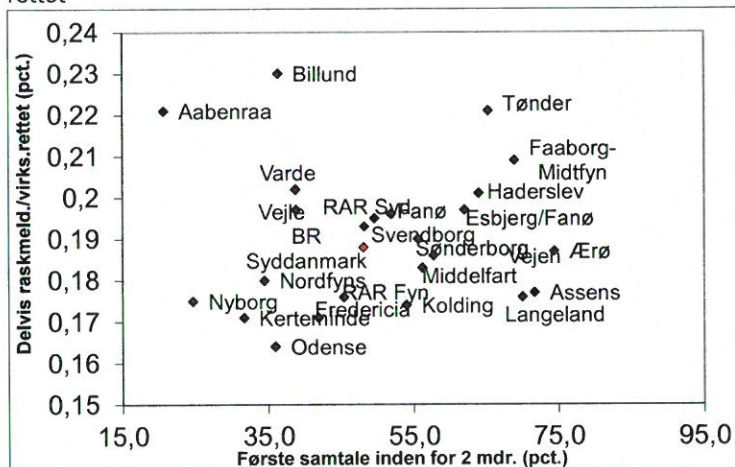
Reformen lægger op til, at indsats og ressourcer i højere grad målrettes de sygemeldte, der er i risiko for langvarige sygeforløb.

Fig. 11 Andel sygemeldte i jobafklaringsforløb, maj 15

Samtidig lægger reformen op til en tidligere ind- sats bl.a. med mulighed for, at borgere eller virk- somheder kan anmode kommunen om at iværk- sætte en særlig tidlig indsats i risikosager. Her- udover lægger reformen op til et styrket fokus på at fastholde de sygemeldtes tilknytning til ar- bejdsmarkedet gennem delvise raskmeldinger eller virksomhedsrettede tilbud.

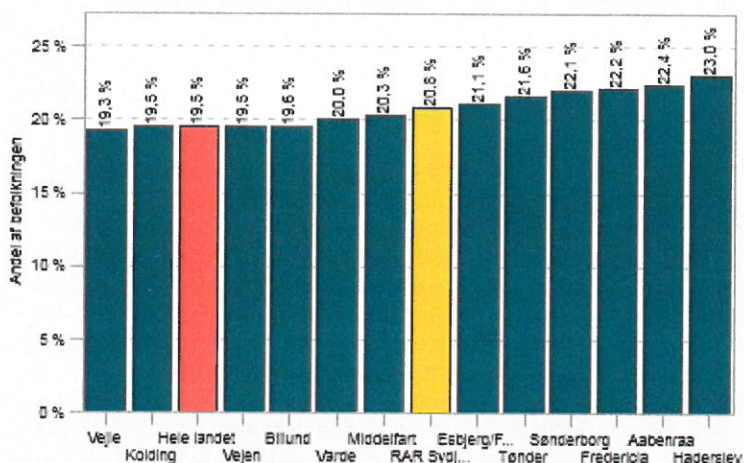
Fig. 12 Første samtale indenfor 2 mdr. og delvis raskmelding/ virk. rettet

Figur 12 viser den nuværende indsats for syge- dagpengemodtagerne i de sydyske kommuner. Figuren sammenholder, hvor mange sygemeldte der får delvise raskmeldinger/virksomheds- rettede tilbud med, hvor mange sygedagpenge- modtagere der får samtaler inden for 2 måneder. Figuren viser en stor variation mellem kommu- nerne. F.eks. er der i Fredericia både relativt få sygemeldte, der kommer i delvis raskmel- ding/virksomhedsrettet tilbud og får samtale inden for 2 måneder, mens Tønder ligger højt på begge parametre.

Jobcenterets målgrupper

Fig. 12. Andel af befolkningen (16-66 år) på offentlig forsørgelse (eks. folkepension og SU), maj 2015

Andelen på offentlig forsørgelse

I Sydjylland er 21 % af befolkningen i den erhvervsaktive alder på offentlig forsørgelse (SU indgår ikke).

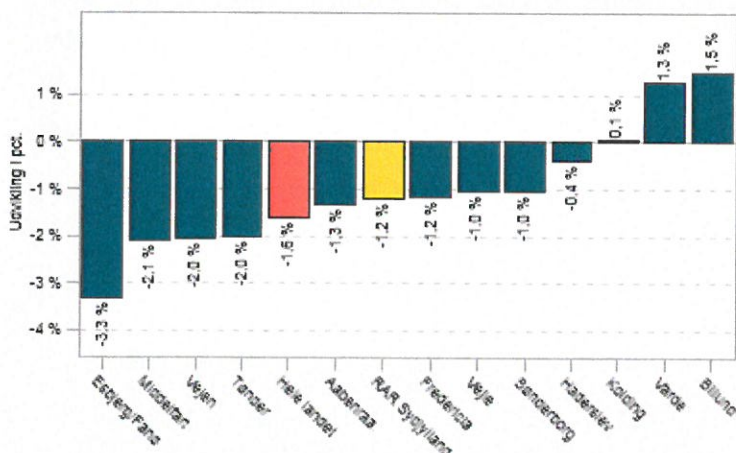
Andelen på offentlig forsørgelse i Sydjylland er i gennemsnit 1,3 pct.-point over niveauet for hele landet.

Der er variation imellem kommunerne, men næsten alle har en "forsørgertyngde", der ligger over landsgennemsnittet på ca. 20 %, jf. fig. 12,

Udviklingen i offentlig forsørgelse

Antallet af personer på offentlig forsørgelse i Sydjylland er faldet med 1,2 % fra maj 2014 til maj 2015. Det dækker i den ene ende over et fald på 3 % i Esbjerg/Fanø og i den anden ende over en stigning på 1,5 % i Billund.

Fig. 13. Udvikling i antal personer på offentlig forsørgelse maj 14 - maj 15

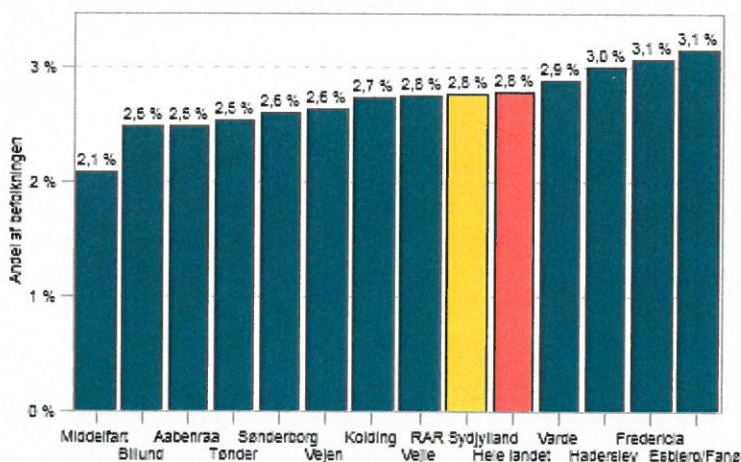

Samtidig med, at andelen af befolkningen på offentlig forsørgelse er højere i Sydjylland end på landsplan, er antallet af personer på offentlig forsørgelse faldet lidt mindre i Sydjylland end på landsplan, jf. fig. 13.

Unge på offentlig forsørgelse

Andelen af unge 16-29-årige på offentlig forsørgelse i Sydjylland er på samme niveau som landsgennemsnittet. Variationen mellem kommuner går fra en andel på 2,1 % i Middelfart til en andel på 3,1 % i Esbjerg/Fanø, jf. fig. 14.

Fig. 14. Unge (16-29 årige) på offentlig forsørgelse som andel af hele befolkningen (16-66 år)

Begreber og definitioner

- Langtidsledige (fig. 1). I figuren vises antal bruttoledige personer (dvs. ledige såvel som aktiverede) på a-dagpenge, arbejdsmarkedsydelse, kontanthjælp (inkl. særlig uddannelsesydelse) med visitationskategorien "Jobparat" eller uddannelseshjælp med visitationskategorien "Åbenlys uddannelsesparat", der har været ledige/aktiverede i minimum 80 % af tiden inden for de seneste 52 uger fra og med sidste uge i den valgte periode.
- Første samtale (fig. 2). Figuren viser andelen af nye ydelsesforløb på a-dagpenge, hvor den første samtale har været afholdt inden for 1 måned efter første ydelsesdag.
- Aktivisering af dagpengemodtagere (fig. 3). Figuren viser antal personer med a-dagpenge, der har været aktiveret i den viste måned (fx november 14) fordelt type af aktivisering.
- Kontant- og uddannelseshjælp (fig. 4 og 5). Her vises antal fuldtidspersoner på hhv. kontanthjælp og uddannelseshjælp.
- Langvarige kontanthjælpssager uden et beskæftigelsesrettet tilbud (fig. 6). Figuren viser antallet af personer uden aktivisering (se nedenfor) divideret med det samlede antal personer, der har modtaget kontanthjælp i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger, uanset om personerne er blevet aktiverede eller ej. Opgørelsen fastlægges den sidste dag, den enkelte ledige har modtaget kontanthjælp inden for den valgte periode. Fra denne dag opgøres det, om den ledige har modtaget kontanthjælp og/eller aktivisering i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger. Personer, der har modtaget kontanthjælp i minimum 52 uger inden for de seneste 65 uger, men som ikke har modtaget aktivisering, indgår i målingen som personer uden aktivisering. Der tages ikke højde for personer, der kan være fritaget for aktivisering i de perioder, de modtager kontanthjælp. For kontanthjælpsmodtagere kan det f.eks. være i forbindelse med barsel eller længerevarende sygdom. Målingen opgør således alene, hvor stor en andel af de personer, der har modtaget kontanthjælp i mindst 1 år inden for 1 1/4 år, som ikke har deltaget i aktivisering inden for denne periode.
- Andel af befolkningen i fleksjob eller ressourceforløb (fig. 7). Antal fuldtidspersoner, der var i fleksjob eller ressourceforløb inden for den valgte periode (fx november 2014) som andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder 16-66 år.
- Andelen af aktiveringsberørte ressourceforløbsmodtagere (fig. 8). Viser antal unikke ressourceforløbsydelsesmodtagere, der har været aktiveret, divideret med det samlede antal personer, der modtog ydelsen inden for den viste periode (fx april 2015).
- Tilgang til førtidspension (fig. 9). Viser 16-66-årige, der inden for den valgte periode får bevilget førtidspension første gang.
- Sygedagpenge og jobafklaringsforløb (fig. 10 og 11). Viser udviklingen i antallet af fuldtidspersoner på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb det seneste år. Figur 11 viser fuldtidspersoner i jobafklaringsforløb som andel af både sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb.

Alle anvendte data er fra Jobindsats.dk